

UN HOMENATGE A LA FIGURA D'AQUEST CATALANISTA

Xavier Garcia Pujades

Periodista i escriptor

De set en set

Josep M. Pasqual

80 anys de Jordi Mir

En Jordi Mir i Parache (cavaller de la Conca de Tremp, missioner de la catalanitat) ha arribat aquests primers dies de maig als 80 anys, un rodó aniversari que haurà motivat, segur, la felicitació dels seus amics. Del seu Tremp natal, va arribar a Barcelona el 1950, només amb quinze anys ("paraules d'amor, senzilles i tendres"), a l'època que recomençava la desfilada d'exili interior, de la muntanya al pla, a la inversa de la del febrer del 1939. Només sis anys després, el 1956, va començar a relacionar-se amb nois de la seva edat, o un pèl més grans, tals com Albert Manent i Albert Jané, amb els quals, amb Joan Triadú, engegaren les primeres classes de català de la postguerra.

EN ESCAURE'S LA MORT de Carles Riba, el juliol de 1959, Jordi Mir –amb Joaquim Molas, el poeta de Tàrraga, Anton Sala-Cornadó, i Triadú, entre d'altres– porta el taüt, camí del cementiri de Sant Gervasi, amb les despulles del mestre, de qui Joan Oliver diria: "Si tu no hi ets, qui ens jutjarà?" Era el testimoni de continuïtat de diverses generacions. Així des d'aleshores, amb una mateixa continuïtat sense solució separativa. Fent un apressat recompte de les seves moltes accions, activitats i actituds en favor de la llengua, la cultura (geografia, història, excursionisme i mitjans d'informació) i la nació catalanes, em trobo que Jordi Mir haurà participat directament (sense ombra de protagonisme, com va destacar-se el juny de 2010 en la sessió d'homenatge que va dedicar-li l'Institut d'Estudis Catalans) en un futral de campanyes, aplecs i conglomerats catalanistes, entre la clandestinitat més conspirativa i l'obertura a la llum més descarada, que el converteixen en un dels catalans de més empenta contemporània. Si Pla va dir que Manent era el català que, durant la dictadura, més escales va pujar i baixar, jo podria dir que Mir és el qui més quilòmetres deu haver fet a peu, caminant el país.

EL 1960, SEGUINT EL CAMÍ que s'havia marcat, ja el trobem al Palau de la Música, on fou detingut per cantar *El cant de la senyera*, amb la colla dels Pujol, Espar i companyia. El 1963, en el cinquantenari de les *Normes ortogràfiques* (1913), de Pompeu Fabra –de qui Mir és un seguidor confès, fins al punt, en els últims deu anys,

JOAN OLLER

amb Joan Solà, d'editar en nou volums l'*Obra completa* del gran filòleg i de llegar tot el seu Arxiu Fabra a l'IEC–, va ser el mateix Mir qui proposà, segons ha contat Albert Jané, commemorar aquell aniversari amb una trobada acadèmica i popular a Perpinyà i a Prada de Conflent, on des de 1948 jeu per sempre Mestre Fabra, una tomba que Mir ha fet visitar a centenars de catalans. El 1968, justament en el centenari de la naixença de Fabra, amb Òmnium Cultural, Mir és un propagandista de la seva figura, recordada a partir de l'any següent amb la iniciativa de la *Flama de la llengua catalana*, encesa davant la tomba de Prada i portada a peu per excursionistes fins a Montserrat, on el febrer de cada any es renova en tribut permanent. Encara recordo, el febrer de 1975, el geògraf Josep Iglésies portant aquesta flama a l'entrada del monestir, amb Jordi Mir com a mestre de cerimònies. I així podríem anar desgranant altres llocs on la seva presència era notòria: el 1969, en el primer any de

la Universitat Catalana d'Estiu, també a Prada, on Mir, que ja havia connectat amb els catalanistes del Rosselló, feia classes de català i portava alumnes a viatjar per la geografia de la Catalunya del Nord; l'abril de 1970 encara em sembla veure'l a l'aeroport del Prat, entre pancartes de benvinguda, rebent Josep Carner, enyorat com un pardal, i el 1976, col·labora en els 100 anys de la fundació del Centre Excursionista de Catalunya i en la sortida del diari *Avui*, on de seguida van fer-se populars els seus *Indrets de Catalunya*, reunits en dos volums, els anys 1978 i 1979, a la col·lecció Llibre de Motxilla, de les Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

I ÉS QUE MIR –amb aquesta corpenca d'home emmuntanyat– ha caminat per tots els racons de Catalunya, unint excursionisme i llengua, com feia Fabra i els seus altres admirats Pau Vila, Casacuberta i Coromines, al costat dels quals caminà. També és destacable la seva activitat en el camp de l'assessorament cultural i lingüístic a TV3 i Catalunya Ràdio, en coneguts programes de Joaquim M. Puyal, Antoni Bassas i Mònica Terribas. En format de llibre, ens ha deixat *Els noms de lloc del terme de Tremp* (1983), *Apunts d'un ciutadà* (Proa, 1998) i *Diccionari d'esports de muntanya*, amb Carles Albesa (Edicions 62, 1998). Aquests noms i muntanyes que, amb la seva dona, Neus Bòria, ha transitat amb passió.

Ha participat directament en un futral de campanyes, aplecs i conglomerats catalanistes

Sánchez

Hi ha dades estadístiques que, d'entrada, ens poden semblar anecdòtiques o, fins i tot, inútils, però que tenen a veure amb la realitat i, tret que confonguem la societat de la informació i el coneixement amb la societat de la ignorància i la incultura, hauríem de tenir-les en compte en la construcció dels arguments intel·lectuals.

En concret, a partir de l'elecció de Jordi Sánchez com a nou president de l'ANC en substitució de Carme Forcadell s'han aixecat algunes veus que han posat en evidència diversos prejudicis. Em refereixo a prejudicis contra Sánchez que tenen a veure amb la seva (presumpta) vinculació amb ICV i amb l'etapa del tripartit. No m'hi entretindré gaire per dues raons. La primera, perquè en aquesta era del comentari fàcil i gratuït hi ha autèntics professionals de l'estupidesa que es dediquen a rebentar-ho tot en nom d'una llibertat d'expressió mal entesa. I la segona, perquè vaig seguir de prop Sánchez quan es va fer càrrec de La Crida a la Solidaritat en la dècada resistencial dels vuitanta; vaig saber sobre el seu pas per la direcció de la prestigiosa Fundació Jaume Bofill en la dècada políticament convulsa dels noranta; i n'he conegut el pas, en els últims anys, per la Sindicatura de Greuges (una estructura d'estat pionera en el nostre país). En tots aquests episodis de la trajectòria social i professional, Sánchez m'ha semblat un actiu guardat en la recambra de la prepolítica, reservat per si algun dia el nostre país es decidia a fer un pas endavant.

Tornant a l'inici d'aquest paper, si fem una cerca a la base de dades Idescat descobrirem que el cognom Sánchez és el quart més freqüent entre la població de Catalunya. En dades del 2014, hi ha més de 102.000 Sánchez com a primer cognom i més de 105.000 com a segon cognom. També descobrirem que en el registre de població hi ha poc més de 800 persones que, respectivament, porten el cognom Forcadell en el primer o en el segon cognom. Aquest és el país que volem lliure. El nostre. Amb tots els "ez" de Catalunya. No ho oblidem!

EN SÍSIF

Jordi Soler

